

CAREER PLANNING LEVELS: A STUDY ON STUDENTS of PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS SCHOOL

Sultan YAVUZ EROĞLU

Ass. Prof. Siirt University, Turkey, sultanyavuzeroglu@siirt.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5875-2836

Received: 07.12.2019 Accepted: 20.04.2020

ABSTRACT

This study aims to examine the career plans of students of the School of Physical Education and Sports. The study group consists of 482 participants (f: 160; m: 322 in total) studying at Siirt University School of Physical Education and Sports in the 2019-2020 academic year. The demographic information form developed by the researcher and the career planning scale developed by Yavuz Eroğlu and Eroğlu (2020) were used as data collection tools. Number, percentage, average and standard deviation were used as descriptive statistical methods in the evaluation of the data. The t-test was used to compare quantitative continuous data between two independent groups, and the One-way Anova test was used to compare quantitative continuous data between more than two independent groups. Scheffe test was used as a complementary post-hoc analysis to determine the differences after the Anova test. As a result, there were significant differences in favor of the students studying in the department of physical education in the sub-dimension of the accuracy of the choice and the adequacy of education in the department variable and in favor of men in the sub-dimension of the correctness of the selection in the gender variable. Significant differences were found in favor of those studying in the fourth grade in the sub-dimensions of professional awareness and career belief and in favor of illiterate people in the sub-dimension of career belief at the mother's education level. Significant differences were found in favor of having a family close to the career plan in the sub-dimension of the accuracy of the choice, in favor of licensed athletes in the sub-dimension of the adequacy of education, and in favor of those who took a career planning course in school in the sub-dimension of the accuracy of the choice $p < 0.05$. In addition, there were no significant differences according to marital status, father's education level, members doing sports in the family, and salary expectation variables $p > 0.05$.

Keywords: Physical education and sports, career, career planning.

INTRODUCTION

Considering that the concept of profession and career is closely related, the choice of profession is one of the most important choices made by human beings. For, the profession has a decisive influence not only on the personal life of the person but also in his relations with the environment. The profession performed has a big role in the status of the person in society (Özsoy, 2004). However, increasing unemployment with ever-changing living conditions in parallel with technological developments forces individuals to be unstable in their professions, change their professions or quit their professions. In addition, students sometimes get stuck in the desire to make decisions based on their interests, abilities and personal characteristics, academic achievements, family expectations, respectability of the profession, and opportunities to find jobs and tend to go beyond the areas they really want or can do (Gündüz & Yılmaz, 2016). Career planning often gains importance in adolescence when individuals typically begin to explore their talents, values, interests and opportunities for preparation for career discoveries (Bardick et al. 2004). Career development is defined as the establishment of mature, realistic career plans in evaluating one's career (Lally & Kerr, 2005). Therefore, career decisions, especially university years are a critical period when young people make important decisions regarding their future careers. In this period, career decisions affect the professional future, psychological and physical well-being, social acceptance, and thus general life quality of the young people (Kavas, 2012). Therefore, individuals who have made career plans during their university years are considered important both in terms of contribution to the individual and society in the future. On the other hand, one of the most important points of choosing the right career is to prepare well on the road to this career. If this preparation is done with the right career research skills, the individual has the opportunity to make the best choice for his capacity (Sarı et al, 2017).

Career and planning stand out in different areas and is of great importance in this context. In recent years, especially the interest in public health has led to the development of sensitivities towards this concept in the field of sports (Çakto & Görgüt, 2019). For, physical education or sports are the whole activities that individuals do to be psychologically and mentally healthy (Eroğlu, 2019). Therefore, it is true that there is a need for expert people trained in the field of sports. Physical education and sports colleges or sports sciences faculties provide vocational education in sports. While determining career goals, it is thought that the person (student) prefers sports departments due to both his sports history and his interest in sports. With a theoretical and applied education system of sports education institutions, students are provided with theoretical information about their profession which is transferred to the areas of application.

One of the most important and principal conditions in the development of quality in sports education is the sufficient quality of education. Dissociating sports education from general education will make it impossible to achieve the desired goal. Basically, the aim of education is to train a qualified workforce through education. A qualified person is an individual who has developed himself both physically and spiritually and is competent in

establishing social relations in society. In this context, physical education and sports are very effective in training qualified people (Kızılet, 2018). As a result of the education given in physical education and sports colleges, students can establish a business that operates as a sports expert, physical education teacher, trainer or entrepreneur.

They are expected to have made career planning at the preparatory phase of physical education and sports colleges or when they start education in order to improve themselves, make a difference and benefit the society in these areas. It is a fact that training individuals who are physically and spiritually good in society and training good athletes in terms of performance will make positive contributions to the individual, society and the country. For this reason, it is thought that students who study at physical education and sports schools are well-aware of their goals, and will contribute to the country as trainers, educators and sports experts who understand the athlete's psychology, have high communication skills, and evaluate performance well following the graduation.

On the other hand, the sports field is a multidisciplinary field. Therefore, we believe that students will have the opportunity to analyze themselves better and that they will decide on which field they should be better. Otherwise, individuals may feel disappointed, especially in the first years of their professional lives, and feel the need to change a profession. Individual career planning includes the stages of "evaluating one's own abilities and interests, examining career opportunities, revealing career goals and planning appropriate and developing activities". Individuals should make career planning or update plans frequently at any time. Such plans are needed in job changes, job performance deficiencies and new job searches (Yaylaci, 2006). The discovery phase, which usually ends in the mid-20s and is defined as the time from school until the first job, is an important period for our study. This is the time to prove itself and evaluate career alternatives. The career selection alternatives that he heard from the teacher, friend, and parents he was in contact with, who started with the role games he saw on television, on the street corners and played, are considered as the period when the young adult chooses a profession as a result of his observations (Can, 1991). We think to believe that one of the family members is close to his career so that individuals can easily choose a career. Therefore, it is aimed to reveal whether students studying at the school of physical education and sports differ significantly according to variables such as career awareness, career belief, the correctness of career choice and adequacy of education, whether there is a career planning lesson in the class, or is there someone close to the career plan in the family. Some hypotheses have been developed for this purpose. These hypotheses are as follows.

H1: Career planning subscale scores of participants differ according to gender variable.

H2: Career planning subscale scores of participants differ according to the marital status variable.

H3: Career planning subscale scores of the participants differ according to the department variable.

H4: Career planning subscale scores of the participants differ according to the class variable.

H5: Career planning subscale scores of the participants differ according to the mother education status variable.

H6: Career planning subscale scores of the participants differ according to the father education status variable.

H7: Career planning subscale points differ according to the variable of doing sports under license.

H8: Career planning subscale scores of the participants differ according to the variable of whether there is a person doing sports in the family.

H9: While the career planning sub-dimension scores of the participants work, they differ according to the wages expectation variable.

H10: The career planning sub-dimension scores of the participants differ according to the variable of knowing that they are a career research center in the university.

H11: The career planning sub-dimension scores of the participants differ according to the situation of having someone close to the career plan in the family.

H12: Career planning subscale scores differ depending on whether you participated in any symposium related to career planning.

H13: The career planning sub-dimension scores of the participants differ according to the variable of taking a career planning course in school.

METHOD

This research is modeled according to descriptive scanning model. The data were collected without making any changes to the existing characteristics of the subjects, and the opinions of the subjects about the existing situation were obtained. The description method is a research approach that aims to describe a situation that existed or that exists as it is. The research subject is defined in its own conditions and as it is. To be able to observe and determine what is desired to know without trying to change and affect the event (Şenyüzlü, 2013). In this direction, it is based on descriptive scanning model as the researcher tried to determine the levels of career planning of physical education and sports school students.

Study Group

The study group consisted of 482 students in total, 160 women and 322 men studying at the Physical Education and Sports School of Siirt University in 2019-2020. The distribution of the students who constitute the study group according to demographic characteristics is given in the table below.

Table 1. Descriptive Features

Groups	Frequency (n)	Percentage (%)
Gender		
Female	160	33,2
Male	322	66,8

Marital Status		
Married	16	3,3
Single	466	96,7
Department		
Physical Education Teaching	135	28,0
Sports Management	280	58,1
Coaching	67	13,9
Class		
1	147	30,5
2	162	33,6
3	77	16,0
4	96	19,9
Mother's Education Level		
illiterate	212	44,0
Elementary School	133	27,6
Secondary School	62	12,9
High School	32	6,6
Undergraduate and above	43	8,9
Father's Education Level		
illiterate	69	14,3
Elementary School	143	29,7
Secondary School	95	19,7
High School	120	24,9
Undergraduate and above	55	11,4
The Status Of Doing Sports Under Licence		
Yes	294	61,0
No	188	39,0
Those Doing Sports in the Family		
Yes	226	46,9
No	256	53,1
Salary Expectation When Working		
3000 and Below	66	13,7
3001-6000	329	68,3
Over 6000	87	18,0
Awareness of A Career Research Centre at the University		
Yes	68	14,1
No	414	85,9
The Presence Of Someone Close To The Career Plan In The Family		
Yes	213	44,2
No	269	55,8
Participation in Any Symposium Related to the Career Plan		
Yes	158	32,8
No	324	67,2
Taking Career Planning Course at School		
Yes	61	12,7
No	421	87,3

Students are distributed as 160 (33.2%) female and 322 (66.8%) male by gender. According to the marital status, 16 (3.3%) of the students are married and 466 (96.7%) are single. The students are distributed as 135 (28.0%) physical education and sports teaching, 280 (58.1%) sports management and 67 (13.9%) coaching. According to the class, students are distributed as 147 (30.5%) 1, 162 (33.6%) 2, 77 (16.0%) 3, 96 (19.9%) 4. According to the mother's education level, 212 (44.0%) are illiterate, 133 (27.6%) are elementary school graduates, 62 (12.9%) are secondary school graduates, 32 (6.6%) are high school graduates, 43 (8.9%) have an associate degree and higher. According to the father's education level, 69 (14.3%) are illiterate, 143 (29.7%) are elementary school graduates, 95 (19.7%) are secondary school graduates, 120 (24.9%) are high school graduates, 55 of them (11.4%) have an associate degree and higher. 294 (61.0%) of students say Yes and 188 (39.0%) of them say No according to the status of doing sports under license. According to members doing sports in the family, 226 (46.9%) say Yes and 256 (53.1%) say No. According to the wages expectation, 66 (13.7%) expect 3000 and below, 329 (68.3%) expect between 3001 and 6000 and 87 (18.0%) expect over 6000. According to the awareness of a career research career centre at the university, 68 (14.1%) say Yes and 414 (85.9%) say No. According to the presence of students close to the career plan in the family, 213 (44.2%) say Yes and 269 (55.8%) say No. According to the participation of students in any symposium related to the career plan, 158 (32.8%) say Yes, and 324 (67.2%) say No. According to the status of taking career planning courses at school, 61 (12.7%) say Yes and 421 (87.3%) say No.

Data Collection Tools

In the first part of the data collection tool, there are questions regarding the demographic characteristics of the participants created by the researcher. In the second part, "Career Planning Scale for Students Studying in Sports Sciences" developed by Yavuz Eroğlu and Eroğlu (2020) was used to measure the career plans of the students. The scale consists of 5 sub-dimensions and 23 items: 9 items of "Career Awareness", 4 items of "Professional Awareness", 4 items of "Career Belief", 3 items of "Righteousness of Choice", and 3 items of "Education Proficiency". The scale is a 5-point Likert scale, ranging from "I totally agree", "I agree", "I am indecisive", "I disagree" and "I totally disagree".

Statistical Analysis of Data

SPSS.22 program was used in the data analysis phase and it was revealed whether there were differences in terms of average scores between the career planning scale and the variables. Number, percentage, average, and standard deviation were used as descriptive statistical methods. As a result of the normality test (Büyüköztürk, 2017) conducted to determine whether the data is normally distributed, the t-test in the was used for the comparison of quantitative continuous data between two independent groups due to the normal distribution feature of the data, and One Way Anova test was use for the comparison of quantitative continuous data between more than two independent groups. Scheffe test was used as a complementary post-hoc analysis to

determine the differences after the Anova test. Confidence interval was 95% (significance level 0.05 $p < 0.05$). The Cronbach Alpha correlation coefficient of the scale was found to be 0.878.

FINDINGS (RESULTS)

In this section, the findings obtained as a result of the analysis of the data collected through the scales of the students participating in the research are included for the solution of the research problem. Explanations and interpretations were made based on the findings obtained.

Table 2. Point Average of Career Planning

	N	Point Average	Ss	Min.	Max.	Alpha
Career Awareness	482	4,095	0,612	1,670	5,000	0,806
Professional Awareness	482	4,065	0,745	1,000	5,000	0,888
Career Belief	482	4,123	0,740	1,000	5,000	0,869
Accuracy of Choice	482	3,786	0,764	1,000	5,000	0,892
Adequacy of Education	482	3,186	0,976	1,000	5,000	0,873
Career Planning General	482	3,936	0,530	1,700	5,000	0,878

It is found that the average of students' "career awareness" is high 4.095 ± 0.612 (Min = 1.67; Max = 5), the average of "professional awareness" is 4.065 ± 0.745 (Min = 1; Max = 5), the average of "career belief" is high 4.123 ± 0.740 (Min = 1; Max = 5), the average of "accuracy of choice" is high 3.786 ± 0.764 (Min = 1; Max = 5), the average of "adequacy of education" is medium 3.186 ± 0.976 (Min = 1; Max = 5), and the average of "career planning general" is high 3.936 ± 0.530 (Min = 1.7; Max = 5).

Table 3. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Gender Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Gender		Ort \pm SS	Ort \pm SS	Ort \pm SS	Ort \pm SS	Ort \pm SS	Ort \pm SS
Female	160	4,12 \pm 0,65	4,01 \pm 0,84	4,06 \pm 0,87	3,72 \pm 0,86	3,02 \pm 0,98	3,89 \pm 0,58
Male	322	4,08 \pm 0,59	4,09 \pm 0,69	4,15 \pm 0,66	3,82 \pm 0,71	3,27 \pm 0,96	3,96 \pm 0,50
t=		0,642	-1,218	-1,308	-1,370	-2,670	-1,219
p=		0,521	0,256	0,233	0,200	0,008	0,223

According to table 3, female's adequacy of education scores ($x = 3.02$) were lower than male's scores ($x = 3.27$) ($t = -2.670$; $p = 0.008 < 0.05$). Career awareness, professional awareness, career belief, accuracy of choice, career planning general scores of students do not show significant differences according to gender ($p > 0.05$).

Table 4. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Marital Status Variable

Demographic Characteristics	Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Marital Status	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Married	16 4,12±0,56	3,98±1,00	4,13±0,48	3,75±0,59	3,29±0,83	3,94±0,50
Single	466 4,09±0,61	4,07±0,74	4,12±0,75	3,79±0,77	3,18±0,98	3,94±0,53
t=	0,155	-0,439	0,009	-0,193	0,440	0,034
p=	0,877	0,661	0,993	0,847	0,660	0,973

According to table 4, students' career awareness, professional awareness, career belief, accuracy of choice, adequacy of education, career planning general scores do not have significant differences according to the marital status variable ($p > 0.05$).

Table 5. One Way Anova Test Results to Determine Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Department Variable

Demographic Characteristics	Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Department	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Physical Education Teaching	135 4,03±0,62	4,01±0,78	4,03±0,86	3,88±0,75	3,47±0,88	3,93±0,56
Sports Management	280 4,12±0,61	4,08±0,75	4,17±0,71	3,67±0,79	3,00±1,00	3,92±0,53
Coaching	67 4,14±0,61	4,09±0,67	4,12±0,61	4,08±0,56	3,39±0,88	4,02±0,46
F=	1,195	0,488	1,614	9,805	12,557	1,054
p=	0,304	0,614	0,200	0,000	0,000	0,349
PostHoc=				1 > 2, 3 > 2 ($p < 0.05$)	1 > 2, 3 > 2 ($p < 0.05$)	

According to table 5, the accuracy of choice scores of the students have significant differences according to the departmental variable ($F = 9,805$; $p = 0 < 0.05$). The reason for the difference is that the accuracy of choice scores of those whose department is the physical education and sports education are higher than the scores of those whose department is sports management ($p < 0.05$). The accuracy of choice scores of those whose department is coaching is higher than the scores of those whose department is sports management ($p < 0.05$). Students' adequacy of education scores have significant differences according to the department variable ($F = 12,557$; $p = 0 < 0.05$). The reason for the difference is that the adequacy of education scores of those whose department is the physical education and sports education are higher than the scores of those whose department is the sports management ($p < 0.05$). The adequacy of education scores of those whose department is coaching is higher than the scores of those whose department is the sports management ($p < 0.05$). Career awareness, professional awareness, career belief, career planning general scores of the students do not have significant differences according to the department variable ($p > 0.05$).

Table 6. One Way Anova Test Results to Determine Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Class Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Class		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
1	147	4,12±0,58	4,04±0,70	4,12±0,78	3,78±0,79	3,13±0,91	3,93±0,51
2	162	4,04±0,61	3,98±0,79	4,02±0,77	3,78±0,75	3,12±0,99	3,87±0,52
3	77	4,01±0,70	4,04±0,81	4,14±0,68	3,74±0,80	3,26±0,96	3,90±0,58
4	96	4,21±0,57	4,26±0,64	4,29±0,64	3,85±0,73	3,32±1,06	4,07±0,52
F=		2,218	2,911	2,706	0,377	1,181	2,954
p=		0,085	0,034	0,045	0,770	0,317	0,032
PostHoc=			4 > 1, 4 > 2, 4 > 3 (p<0.05)	4 > 2 (p<0.05)			4 > 1, 4 > 2, 4 > 3 (p<0.05)

According to table 6, students' professional awareness scores have significant differences according to the class variable ($F = 2.911$; $p = 0.034 < 0.05$). The reason for the difference is that the professional awareness scores of those in Class 4 are higher than the professional awareness scores of those in Class 1 ($p < 0.05$). The professional awareness scores of those in class 4 are higher than the professional awareness scores of those in Class 2 ($p < 0.05$). The professional awareness scores of those in class 4 are higher than the professional awareness scores of those in Class 3 ($p < 0.05$). Students' career belief scores have significant differences according to the class variable ($F = 2.706$; $p = 0.045 < 0.05$). The reason for the difference is that the career belief scores of the students in Class 4 are higher than those in Class 2 ($p < 0.05$).

Career planning general scores of students have significant differences according to the class variable ($F = 2.954$; $p = 0.032 < 0.05$). The reason for the difference is that the career planning general scores of those in Class 4 are higher than the career planning general scores of those in Class 1 ($p < 0.05$). The career planning general scores of those in Class 4 are higher than the career planning general scores of those in Class 2 ($p < 0.05$). The career planning general scores of those in Class 4 are higher than the career planning general scores of those in Class 3 ($p < 0.05$). Career awareness, the accuracy of choice, and adequacy of education scores do not have significant differences according to the class variable ($p > 0.05$).

Table 7. One Way Anova Test Results to Determine Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Mother's Education Level Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Mother's Education Level		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Illiterate	212	4,13±0,58	4,10±0,72	4,16±0,72	3,81±0,71	3,13±0,93	3,96±0,50
Elementary	133	4,08±0,62	4,08±0,75	4,14±0,69	3,76±0,75	3,17±1,04	3,93±0,53
Secondary	62	4,15±0,56	4,16±0,62	4,19±0,78	3,76±0,81	3,21±0,99	3,98±0,49

High School	32	3,99±0,63	3,88±0,88	4,17±0,54	3,83±0,69	3,49±0,86	3,91±0,50
Associate Degree and Higher	43	3,98±0,78	3,85±0,87	3,78±0,95	3,75±1,03	3,24±1,06	3,80±0,71
F=		0,931	1,771	2,631	0,143	0,987	0,952
p=		0,446	0,133	0,034	0,966	0,414	0,434
PostHoc=				1 > 5, 2 > 5, 3 > 5, 4 > 5 (p<0.05)			

According to table 7, students' career belief scores have significant differences according to the mother's education level variable (F = 2,631; p = 0.034 <0.05). The reason for the difference is that career belief scores of those who are illiterate based on mother's education level are higher than of those whose mother's education level is an associate degree or higher (p <0.05). Career belief scores of those with an elementary education level are higher than of those with an education level of an associate degree or higher (p <0.05). Career belief scores of those with a secondary education level are higher than of those with an associate degree or higher (p <0.05). Career belief scores of those whose mother's education level is high school are higher than of those with an associate degree or higher (p <0.05). Career awareness, professional awareness, accuracy of choice, adequacy of education, career planning general scores of the students do not have significant differences according to the mother's education level variable (p > 0.05).

Table 8. One Way Anova Test Results to Determine Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Father's Education Level Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Father's Education Level	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Illiterate	69	4,08±0,63	4,07±0,70	4,27±0,62	3,85±0,77	3,24±0,96	3,97±0,47
Elementary	143	4,07±0,64	4,05±0,81	4,08±0,81	3,76±0,71	3,09±0,98	3,90±0,59
Secondary	95	4,14±0,58	4,12±0,66	4,01±0,81	3,78±0,81	3,15±0,95	3,94±0,50
High School	120	4,12±0,56	4,02±0,74	4,18±0,65	3,76±0,74	3,20±0,97	3,95±0,48
Associate Degree and Higher	55	4,04±0,69	4,10±0,79	4,11±0,73	3,84±0,87	3,41±1,02	3,95±0,61
F=		0,362	0,275	1,550	0,230	1,133	0,254
p=		0,836	0,894	0,187	0,921	0,340	0,907

According to table 8, students' career awareness, professional awareness, career belief, accuracy of choice, education adequacy, career planning general scores do not have significant differences according to the father's education level variable (p > 0.05).

Table 9. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Doing Sports Under License Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Doing Sports Under License		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	294	4,13±0,60	4,11±0,73	4,15±0,72	3,84±0,76	3,27±0,95	3,98±0,53
No	188	4,04±0,63	3,99±0,77	4,07±0,77	3,71±0,76	3,06±1,01	3,87±0,53
t=		1,447	1,657	1,163	1,858	2,370	2,263
p=		0,148	0,098	0,246	0,064	0,018	0,024

According to table 9, the adequacy of education scores of the licensed sportsmen ($x = 3.27$) were higher than of the unlicensed sportsmen ($x = 3.06$) ($t = 2,370$; $p = 0.018 < 0.05$). Career planning general scores ($x = 3.98$) of those who do sports under license are higher than the career planning general scores ($x = 3.87$) of those who do not do sports under license ($t = 2.263$; $p = 0.024 < 0.05$). Career awareness, professional awareness, career belief, and accuracy of choice scores do not have significant differences according to the status of doing sports under license ($p > 0.05$).

Table 10. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Members Doing Sports in the Family Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Members Doing Sports in the Family		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	226	4,11±0,64	4,06±0,77	4,17±0,74	3,78±0,80	3,17±1,00	3,95±0,57
No	256	4,08±0,59	4,07±0,72	4,08±0,74	3,79±0,73	3,20±0,95	3,92±0,50
t=		0,601	-0,049	1,402	-0,124	-0,409	0,477
p=		0,548	0,961	0,162	0,901	0,683	0,633

According to table 10, the students' career awareness, professional awareness, belief in career, accuracy of choice, adequacy of education, career planning general scores do not have significant differences according to the member doing sports in the family ($p > 0.05$).

Table 11. One Way Anova Test Results to Determine Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Salary Expectations When Working Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Salary Expectations when Working		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
3000 and below	66	4,13±0,58	4,15±0,63	4,27±0,59	3,73±0,71	3,19±1,04	3,99±0,42
3001-6000	329	4,09±0,61	4,07±0,76	4,11±0,76	3,78±0,76	3,14±0,96	3,93±0,54

Over 6000	87	4,07±0,65	3,97±0,75	4,05±0,75	3,84±0,82	3,36±0,97	3,93±0,57
F=		0,233	1,211	1,767	0,408	1,857	0,336
p=		0,792	0,299	0,172	0,665	0,157	0,715

According to table 11, students' career awareness, professional awareness, career belief, accuracy of choice, adequacy of education, career planning general scores do not have significant differences according to the salary expectation variable ($p > 0.05$).

Table 12. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Awareness of a Career Research Centre In The University Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Awareness of a career research centre in the university		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	68	4,15±0,66	4,18±0,71	4,18±0,75	3,94±0,76	3,54±0,85	4,05±0,57
No	414	4,09±0,60	4,05±0,75	4,11±0,74	3,76±0,76	3,13±0,98	3,92±0,52
t=		0,736	1,335	0,726	1,751	3,299	1,953
p=		0,462	0,183	0,468	0,081	0,001	0,051

According to table 12, the adequacy of education scores ($x = 3.54$) of those who are aware of a career research centre in the university were higher than the scores ($x = 3.13$) of those who are not aware ($t = 3,299$; $p = 0.001 < 0.05$). Career awareness, professional awareness, career belief, accuracy of choice, career planning general scores of students do not have significant differences according to the variable of awareness of a career research centre in the university ($p > 0.05$).

Table 13. Independent Group T - Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to The Presence of Someone Close to The Career Plan In The Family Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
The presence of someone close to the career plan in the family		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	213	4,12±0,60	4,08±0,77	4,17±0,74	3,87±0,79	3,25±0,98	3,98±0,52
No	269	4,07±0,62	4,05±0,72	4,09±0,74	3,72±0,74	3,13±0,97	3,90±0,54
t=		0,905	0,485	1,142	2,030	1,353	1,511
p=		0,366	0,628	0,254	0,043	0,177	0,131

According to table 13, the accuracy scores of the people who are close to the career plan in the family ($x = 3.87$) were higher than of those who are not close to the career plan in the family ($x = 3.72$) ($t = 2.030$; $p = 0.043$).

<0.05). Career awareness, professional awareness, career belief, adequacy of education, career planning general scores of students do not have significant differences according to the presence of someone close to the career plan in the family ($p > 0.05$).

Table 14. Independent Group T- Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Participation in Any Symposium Related to the Career Plan Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Participation in Any Symposium Related to the Career Plan		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	158	4,14±0,58	4,10±0,74	4,15±0,73	3,94±0,70	3,42±0,92	4,01±0,53
No	324	4,07±0,63	4,05±0,75	4,11±0,75	3,71±0,78	3,07±0,98	3,90±0,53
t=		1,097	0,782	0,458	3,176	3,688	2,273
p=		0,273	0,434	0,647	0,002	0,000	0,023

According to table 14, the accuracy of choice scores of the participants who participated in any symposium related to the career plan ($x = 3.94$) were higher than of those who did not participate in any symposium related to the career plan ($x = 3.71$) ($t = 3.176$; $p = 0.002 < 0.05$). The adequacy of education ($x = 3.42$) of those participating in any symposium related to the career plan was higher than of those who did not participate in any symposium related to the career plan ($x = 3.07$) ($t = 3.688$; $p = 0 < 0.05$). Career planning general scores ($x = 4.01$) of those who participated in any symposium related to the career plan were found higher than the career planning general scores ($x = 3.90$) of those who did not participate in any symposium related to the career plan ($t = 2.273$; $p = 0.023 < 0.05$). Career awareness, professional awareness, and career belief of students do not have significant differences according to the variable of participation in any symposium related to the career plan ($p > 0.05$).

Table 15. Independent Group T- Test Results on Determining Whether Career Planning Sub-Dimension Scores Differ According to Taking Career Planning Course at School Variable

Demographic Characteristics		Career Awareness	Professional Awareness	Career Belief	Accuracy of Choice	Adequacy of Education	Career Planning General
Taking Career Planning Course at School		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Yes	61	4,15±0,50	4,15±0,61	4,25±0,63	3,95±0,58	3,31±1,03	4,03±0,47
No	421	4,09±0,63	4,05±0,76	4,10±0,75	3,76±0,78	3,17±0,97	3,92±0,54
t=		0,820	0,974	1,478	1,804	1,075	1,565
p=		0,413	0,331	0,140	0,026	0,283	0,118

According to table 15, the accuracy of choice scores of the students who took a career planning course at school ($x = 3.95$) were higher than of those who did not take a career planning course at school ($x = 3.76$) ($t =$

1.804; $p = 0.026 < 0.05$). Career awareness, professional awareness, career belief, adequacy of education, career planning general scores of students do not have significant differences according to the status of taking a career planning course at school ($p > 0.05$).

CONCLUSION and DISCUSSION

In accordance with the findings of our study, a literature review related to our subject was made. As a result of the literature review, studies similar to our findings were discussed, and since there were no related findings, some variables were interpreted without the support of the literature. Considering whether career planning sub-dimensions differentiated according to variables including gender, class, department, marital status, mother' and father' education levels, doing sports under license, members of family doing sports, salary expectation when working, having someone close to the career plan in the family, awareness of a career research centre at school, taking a career planning course and participating in any symposium related to career planning, it was found that there was no significant difference in variables of marital status, father's educational status, members of family doing sports ($p > 0, 05$). Our H2; H6; H8 hypotheses were rejected. However, there was a significant difference in favor of men in the sub-dimension of adequacy of education in the gender variable ($p < 0.05$). H1 is partially accepted.

In the literature, there are findings that contrast with our study, which do not differ significantly in terms of career prospects (Kalafat, 2014; Temel & Nas, 2018; Şahin, 2007) and which differ significantly in favor of women (Şeyhanlıoğlu, 2018). As regards the gender, there is a study that there may be differences in career plans depending on the differences of responsibilities and roles of women and men in the society, and the findings of this study are in line with our findings (Murat Bay, 2017). Because women are less active in social life and their responsibilities are higher than men, they may experience some difficulties both in business life and in education. Therefore, it can be noted that these findings were expected.

It was also found that there was a significant difference between the career planning sub-dimensions, the accuracy of the choice and the adequacy of education in favor of the students studying in the department of physical education. Our H3 hypothesis has been partially accepted. Considering the majority of individuals, who have business concerns after graduating from the university today; students who are trained in sports management and coaching can receive pedagogical formation, teach or get engaged in other professions. However, those who prefer physical education teaching are generally trained to become teachers. On the other hand, it is believed that pedagogical formation received by those studying at the department of sports management may cause them to move away from their field courses and to have a deficiency in the adequacy of education. Therefore, such a difference is an expected situation in the accuracy of the selection and the adequacy of education sub-dimensions. However, in the study titled "What do physical education teachers feel insufficient about?" By Uğraş (2018), there is a study that is interpreted with the insufficiency of undergraduate education received by physical education teachers and it is observed that it contrasts with our finding.

Professional awareness and career belief scores of students were found to be significant in favor of those studying in Class 4. Our H4 hypothesis has been partially accepted. The reasons for students to choose their departments at the beginning of their career may be to love these departments and have a sports background. However, as they begin to take lessons from these departments and skip classes, they can learn more about their departments and professions, and become more aware of the path they will take to reach their profession. Therefore, it is an expected situation that there will be a significant difference in favor of those who study in Class 4.

The career beliefs of the students differed in favor of the illiterate and elementary school graduates in terms of the mother education situation. Our H5 hypothesis has been partially accepted. The fact that mothers take more responsibilities at home can be a role model for children. Although it is thought that the child will be affected positively when the education level is high, it may allow children to see some difficulties and focus on more careers if the mother's education level is low. In our study, the fact that the father's educational status did not differ in the career planning of the students supports our interpretation. However, a study has revealed that students who are elementary school graduates with a career optimism dimension according to the father's education level variable are quite optimistic about their careers compared to those who have graduated from secondary and high school, and the reason is that the fathers who elementary school graduates leave all the initiatives related to the profession to their children. The reason for this situation is that economic difficulties encourage the child to a better career and encourage the student to have more confidence and work (Temel & Nas, 2018).

There was a difference in favor of those who do sports under license in the sub-dimension of the adequacy of education. Our H7 hypothesis has been partially accepted. In a study with Olympic athletes, it was concluded that the athletes were at the peak of their careers when they played sports and made significant gains from sports (Bingöl, 2011), and another study revealed that the general career future levels of students who do sports are higher than those who do not do sports (Temel and Nas, 2018), which can be said to be parallel to our finding. On the other hand, considering that sports supports physical and spiritual development, it can be thought that students who are physically and mentally satisfied can also be satisfied with the education they receive.

There is a significant difference in favor of those who are aware of the fact that there is a career research centre at the university in terms of the adequacy of education. Our H10 hypothesis has been partially accepted. Awareness of the presence of career research centres can provide more information about their departments. Therefore, students who have knowledge about their departments can believe in the adequacy of the education they have received. Given that career planning is related to self-efficacy, personality and goals (Rogers et al., 2008), students who have knowledge about their departments can believe in their proficiency in their education.

There was a significant difference in the accuracy of the choice sub-dimension in favor of having someone close to the career plan in the family. Our H11 hypothesis has been partially accepted. The motivation factor is considered important in reaching the career goal. Having graduates of the relevant departments in the family can increase the motivation to have a profession, helping them think they have made the right choice. Close interpersonal relationships, as well as family and friends, are very important for the career development process even in adolescents (Bardrick et al. 2004).

Significant differences were found in favor of those who attended any symposium related to the career plan in the sub-dimensions of the accuracy of choice and adequacy of education, and those who took a career planning course at school in the sub-dimension of the accuracy of choice. Our H12; H13 hypotheses are partially accepted. Students are generally positively affected by departmental information meetings during university preference periods (Alkan, 2014). In a study conducted with high school students in the literature, it was emphasized that career planning with professional guidance and instruction is important (Witko et al, 2005). Therefore, they may notice that their education is sufficient by allowing them to learn more about their profession through participation in profession-related symposiums. On the other hand, courses such as career management and career planning which are taken by students in universities allow students to recognize themselves and realize that they have the potential to do their profession. Another research repeats the positive effects of job search on re-employment, but also reveals the importance of career planning and research during unemployment in ensuring the quality of this unemployment (Zikic & Klehe, 2006).

The absence of career planning studies with physical education and sports school students reveals the unique value of our study. Besides, when we look at the variables we take into consideration, especially taking the career planning lesson at school, attending courses/symposia related to career planning, or having someone close to the career plan in the family are considered with the idea that individuals may affect their career plans. New studies to be carried out from now on will be carried out with sample groups in different regions, and the results will lead to giving career planning courses or giving courses/symposiums in physical education sports schools. Therefore, it can be said that when individuals start their working life by choosing their careers correctly, they will keep their lives confident, do their job well, and have high performance.

RECOMMENDATIONS

It is suggested that a similar study be carried out with different sample groups. It is also recommended to be made to students in different regions and at high school level.

ETHICAL TEXT

“In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules are followed. This article has been prepared with the voluntary participation of students studying at Siirt University School of Physical Education and Sports. No financial support has been provided by any institution or

organization in the preparation of the study. The author is responsible for all kinds of violations related to the article”.

REFERENCES

- Alkan, N. (2014). Üniversite Adaylarının Bölüm Tercihleri: Bir Kariyer Araştırma Yöntemi Olarak Bölüm Tanıtımları, *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 5 (41), 61-7.4
- Bardick, A.D., Bernes, K.B., Magnusson, K.C. & Witko, K.D. (2004). Junior High Career Planning: What Students Want, *Canadian Journal of Counselling*, 38(2). 104-117.
- Bingöl, H. (2011). *Olimpiyatlarda Derece Yapan Türk Sporcularının Kariyer Planlama Profillerinin Belirlenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Pegem Akademi. Ankara. 178-180.
- Can, H. (1991). *Organizasyon ve Yönetim*, Ankara: Adım Yayıncılık, 225.
- Çakto, P. & Görgüt, İ. (2019). Beden Eğitimi Ve Spor Eğitimi Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Süreçlerinin İncelenmesi. *International Sport Science Student Studies*, 1(1), 69-80.
- Çetin Gündüz, H. & Yılmaz, F. (2016). Lise Öğrencilerinin Kariyer Kaygılarını Belirlemeye Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3): 1008-1022.
- Eroğlu, E. (2019). *Türkiye’de Spor Yönetimi, Türkeri, C. (Ed). Beden Eğitimi Ve Spor Bilimlerinin Temelleri*. Akademisyen Yayınevi, Ankara, 91-103.
- Kalafat, T. (2014). *Kariyer Geleceği Algısını Etkileyen Kişisel Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Model Çalışması*. Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kavas, A.B. (2012). Kariyer Karar Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması, *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 4 (38), 159-168.
- Kızılet, T. (2018). *Drama Ve Diksiyon Öğretiminin Spor Eğitimcisi Adayı Öğrencilerin Mesleki Yeterliliklerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Lally, P.S. & Kerr, G.A. (2005). The Career Planning, Athletic Identity, and Student Role Identity of Intercollegiate Student Athletes, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76:3, 275-285.
- Murat Bay, S. (2017). *Kariyer Planlamasının Birey Ve Kurum Açısından Önemi*, Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- Özsoy, O. (2004). *Değişen İş Dünyasında Meslek Seçimi: Geleceğin Meslekleri*. (2. Baskı). İstanbul: Hayat Yayıncılık. 105-107.
- Rogers, M.E., Creed, P.A. & Glendon, I. (2008). The role of personality in adolescent career planning and exploration: A social cognitive perspective, *Journal of Vocational Behavior*, 73 (1), 132-142.
- Sarı, S. V., Yazıcı, H. & Şahin, M. (2017). Kariyer Araştırma Öz-Yeterliliği Ölçeği-Türkçe (KAÖYÖ-T): *Türkçeye Uyarlama Çalışması*, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1725-1728.
- Şahin, F. (2007). *Eğitim Örgütlerinde Öğretmenlerin Kişisel Kariyer Planlaması Ve Tükenmişlik Düzeyleri İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Yedi Tepe Üniversitesi, İstanbul.

- Şenyüzlü, E. (2013). *Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Saldırgan Davranışlar Üzerine Etkilerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Şeyhanlıoğlu, H.Ö. (2018). *Bireysel Kariyer Planlaması Ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki: Turizm Çalışanları Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Temel, V. & Nas, K. (2018). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Geleceği Algı Düzeylerinin İncelenmesi, *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)*, 2018, 5(3),35-45.
- Uğraş, S. (2018). Beden Eğitimi Öğretmenleri Kendilerini Hangi Konuda Yetersiz Hissediyor?. *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1). 1-16.
- Witko, K.D, Bernes, K.B., Magnusson, K.C. & Bardick, A.D. (2005). Senior high school career planning: what students want, *Journal of Educational Enquiry*, 6(1), 34-49.
- Yavuz Eroğlu, S. & Eroğlu, E. (2020). Career Planning Scale of Students Studied in Sports Sciences (CPS): Validity and Reliability Study. Yayın Aşamasında. Erişim Adresi: http://ijpe.ejournal.gen.tr/yazar/makale_bilgi/1808.
- Yaylacı, Ö. G. (2006). *Kariyer Yaşamında Duygusal Zeka Ve İletişim Yeteneği*, İstanbul: Hayat Yayınları. 191.
- Zikic, J. & Klehe, U.C. (2006). Job Loss as a Blessing In Disguise: The role of career exploration and career planning in predicting reemployment quality, *Journal of Vocational Behavior* 69 (3), 391-409.

KARİYER PLANLAMA DÜZEYLERİ: BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin kariyer planlamalarının incelenmesidir. Çalışma grubunu 2019-2020 eğitim- öğretim yılında Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 160 kadın, 322 erkek toplamda 482 katılımcı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan demografik bilgi formu ile Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilen kariyer planlaması ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, cinsiyet değişkeninde seçimin doğruluğu alt boyutunda erkekler lehine, bölüm değişkeninde seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği alt boyutlarında beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenim görenlerin lehine, mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç alt boyutlarında dördüncü sınıfta okuyanlar lehine, anne eğitim düzeyinde kariyere yönelik inanç alt boyutunda okur yazar olmayanlar lehine, seçimin doğruluğu alt boyutunda ailede kariyer planına yakın birilerinin olması lehine, eğitimin yeterliliği alt boyutunda lisanslı spor yapanlar lehine, seçimin doğruluğu alt boyutunda okulda kariyer planlaması dersi alanlar lehine anlamlı farklılıklar görülmüştür $p<0,05$. Ayrıca medeni durum, baba eğitimi düzeyi, ailede spor yapma, çalışırken ücret beklentisi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar görülmemiştir $p>0,05$.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, kariyer, kariyer planlaması.

GİRİŞ

Meslek ile kariyer kavramının yakından ilişkili olduğu düşünüldüğünde, meslek seçimi, insanın yaptığı seçimler arasında en önemli olanlarından birisidir. Çünkü meslek insanın sadece kişisel yaşamı üzerinde değil, etrafı ile olan ilişkilerinde de belirleyici bir etkiye sahiptir. İnsanın toplum içindeki statüsünde, icra ettiği mesleğin büyük rolü vardır (Özsoy, 2004). Ancak, günümüzde teknolojik gelişmelere paralel olarak sürekli değişen yaşam koşullarıyla birlikte artan işsizlik, bireyleri mesleklerinde kararsızlık, mesleklerini değiştirme ya da mesleklerini bırakmaya zorlamaktadır. Bunun yanı sıra, ilgi, yetenek ve kişisel özelliklere göre karar verme isteği, akademik başarı, aile beklentileri, mesleğin toplumdaki saygınlığı ve iş bulabilme imkânları arasında öğrenciler kimi zaman sıkışık kalmakta ve gerçekte istedikleri ya da yapabilecekleri alanların dışına yönelmektedirler (Gündüz ve Yılmaz, 2016).

Kariyer planlaması ergenlik döneminde genellikle bireylerin tipik olarak kariyer keşiflerine hazırlık için yeteneklerini, değerlerini, ilgi alanlarını ve fırsatlarını keşfetmeye başladığı zaman önem kazanır (Bardick ve ark, 2004). Kariyer gelişimi kişinin kariyerini değerlendirmede olgunlaşmış, gerçekçi kariyer planlarının oluşturulması olarak tanımlanır (Lally ve Kerr, 2005). Dolayısıyla, Kariyer kararı bakımından özellikle üniversite yılları, gençlerin gelecekteki kariyerlerine ilişkin önemli kararları aldıkları kritik bir dönemdir. Bu dönemde kariyere ilişkin alınan kararların gençlerin mesleki geleceğini, psikolojik ve fiziksel iyilik halini, sosyal kabulünü dolayısıyla genel yaşam kalitesini etkilemektedir (Kavas, 2012). Dolayısıyla üniversite yıllarında kariyer planlaması yapmış bireylerin gelecekte gerek bireysel gerekse de topluma katkı açısından önemli görülmektedir. Diğer taraftan doğru bir kariyer seçiminin en önemli noktalarından birisi de bu kariyere giden yolda iyi hazırlanmaktır. Bu hazırlık, doğru kariyer araştırma becerileriyle yapılırsa birey kendi kapasitesine en uygun tercihi yapma fırsatına sahip olmaktadır (Sarı ve ark, 2017). Kariyer ve planlama bu bağlamda farklı alanlarda kendini göstermekte ve büyük önem arz etmektedir. Son yıllarda özellikle toplum sağlığı ile ilgilenilmesi spor alanında yaşanan gelişmeler bu kavrama yönelik hassasiyetlerin oluşmasına yol açmıştır (Çakto ve Görgüt, 2019). Çünkü beden eğitimi veya spor, bireylerin bedensel, ruhsal ve zihinsel olarak sağlıklı ve iyi olmaları için yaptıkları etkinlikler bütünüdür (Eroğlu, 2019). Dolayısıyla spor alanında yetişmiş uzman kişilere ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Spor alanında mesleki eğitim veren beden eğitimi ve spor yüksekokulları veya spor bilimleri fakülteleridir. Kariyer hedefleri belirlenirken kişinin (öğrencinin) gerek sporculuk geçmişinden gerekse de spora olan ilgisinden dolayı spor bölümlerini tercih ettikleri düşünülmektedir. Spor eğitimi veren kurumların teorik ve uygulamalı bir eğitim sistemiyle öğrencilere meslekleri hakkında teorik bilgiler verip bu bilgilerin uygulama alanlarına aktarılması sağlanmaktadır.

Spor eğitiminde niteliğinin gelişmesinde en önemli ve öncelikli koşullardan birisi eğitimin niteliğinin yeterli olmasıdır. Spor eğitimini genel eğitimden ayrı düşünmek, istenilen hedefe ulaşılmasını imkânsız kılacaktır. Temelde eğitimin amacı eğitim aracılığıyla nitelikli insan gücü yetiştirmektedir. Nitelikli insan hem fiziksel hem de ruhsal yönden kendini geliştirmiş, beraberinde yaşadığı toplumda sosyal ilişkileri kurma bakımından

yeterliliği olan bireydir. Bu bağlamda nitelikli insan yetiştirilmesinde beden eğitimi ve spor oldukça etkilidir (Kızılet, 2018). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında verilen eğitim sonucunda öğrenciler spor uzmanı, beden eğitimi öğretmeni, antrenör veya girişimci olarak spor faaliyeti gösteren bir işletme kurabilmektedirler. Bu alanlarda kendini geliştirebilmeleri, fark yaratabilmeleri ve topluma fayda sağlayabilmeleri için beden eğitimi ve spor yüksekokullarına hazırlık aşamasında veya eğitim almaya başladıklarında kariyer planlamasını yapmış olmaları beklenmektedir. Topluma bedenen ve ruhen iyi bireyler yetiştirmek, performans açısından ise iyi sporcular yetiştirmek bireye, topluma ve ülkeye olumlu katkılar sağlayacağı bir gerçektir. Bunun için beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin amaçlarını iyi bilmesi ve değerlendirmesi mezun olduktan sonra sporcu psikolojisinden iyi anlayan, iletişim becerileri yüksek olan, performans değerlendirmesini iyi yapan birer antrenör, eğitimci ve spor uzmanı olarak ülkeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Diğer taraftan spor alanı multidisipliner bir alandır. Dolayısıyla okullarda kariyer planlaması derslerinin verilmesi ya da bu konuyla ilgili kurs/sempozyumlar düzenlenmesi öğrencilerin kendilerini daha iyi analiz etme fırsatı bulacaklarına ve hangi alanda daha iyi olmaları gerektiğine karar verecekleri kanaatindeyiz. Aksi takdir de bireylerin, meslek yaşamlarının özellikle ilk yıllarında hayal kırıklıkları yaşayarak meslek değiştirme ihtiyacı hissedebileceklerdir. Bireysel kariyer planlaması “kişinin kendi yeteneklerini ve ilgi alanlarını değerlendirmesi, kariyer fırsatlarını incelemesi, kariyer amaçlarını ortaya koyması ve uygun, geliştirici faaliyetler planlaması aşamalarını” içerir. Bireylerin her dönemde kariyer planlaması yapmaları veya planları sık sık güncelleştirmeleri gerekir. İş değişikliklerinde işle ilgili performans eksikliklerinde, yeni iş arayışlarında bu tür planlara ihtiyaç duyulmaktadır (Yaylacı, 2006). Genelde 20’li yaşların ortasında sona eren, okuldan ilk işe başlayınca kadar geçen süre olarak tanımlanan keşif aşaması çalışmamız için önemli bir dönemdir. Bu dönem kendini ispatlama ve kariyer alternatiflerini değerlendirme zamanıdır. İlişkide olduğu öğretmen, arkadaş, ana babadan duyduğu, televizyonda, cadde köşelerinde gördüğü ve oynadığı rol oyunları ile başlayan kariyer seçim alternatiflerinin değerlendirildiği, bir diğer ifade ile kişisel gözlemleri sonucu genç yetişkinin meslek seçtiği dönem (Can, 1991) olarak görülmektedir. Özellikle aile fertlerinden birinin kendi kariyerine yakın olması bireyleri kariyer seçimini kolaylıkla yapabildiği kanaatindeyiz. Dolayısıyla beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin kariyer farkındalığı, kariyer inancı, kariyer seçiminin doğruluğu ve eğitimin yeterliliğinin sınıf, okulda kariyer planlaması dersi veriliyor mu, ailede kariyer planına yakın birileri var mı gibi değişkenlere göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bazı hipotezler geliştirilmiştir. Bu hipotezler aşağıdaki gibidir.

H1: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H2: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları medeni durum değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H3: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları bölüm değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H4: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H5: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H6: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H7: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları lisanslı olarak spor yapma durumu değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H8: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları ailede spor yapan var mı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H9: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları çalışırken ücret beklentisi değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H10: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları üniversitede kariyer araştırma merkez olduğunu bilme değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H11: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları ailede kariyer planına yakın birisinin olması durumu değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H12: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları kariyer planlamasıyla ilgili herhangi bir sempozyuma katıldınız mı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H13: Katılımcıların kariyer planlaması alt boyut puanları okulda kariyer planlaması dersi alma değişkenine göre farklılaşmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma betimsel tarama modeline göre modellenmiştir. Deneklerin var olan özelliklerine hiçbir değişiklik yapılmaksızın veri toplanarak, var olan durum hakkında deneklerin görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Betimleme yöntemi geçmişe ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılır. Olayı değiştirme ve etkileme çabası göstermeden bilmek istenen şeyi gözleyip belirleyebilmektir (Şenyüzlü, 2013). Bu doğrultuda beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin kariyer planlaması düzeylerinin belirlenmesi amaçlandığı için betimsel tarama modeline dayanmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 yılında Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda beden eğitimi öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümlerinde öğrenim görmekte olan 160 kadın, 322 erkek toplamda 482 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik özelliklere göre dağılımı aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 3. Tanımlayıcı Özellikler

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	160	33,2
Erkek	322	66,8
Medeni Durum		
Evli	16	3,3

Bekâr	466	96,7
Bölüm		
Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği	135	28,0
Spor Yöneticiliği	280	58,1
Antrenörlük	67	13,9
Sınıf		
1	147	30,5
2	162	33,6
3	77	16,0
4	96	19,9
Anne Eğitim Düzeyi		
Okur Yazar Değil	212	44,0
İlkokul	133	27,6
Ortaokul	62	12,9
Lise	32	6,6
Ö Lisans Ve Üzeri	43	8,9
Baba Eğitim Düzeyi		
Okur Yazar Değil	69	14,3
İlkokul	143	29,7
Ortaokul	95	19,7
Lise	120	24,9
Ön Lisans Ve Üzeri	55	11,4
Lisanslı Olarak Spor Yapma Durumu		
Evet	294	61,0
Hayır	188	39,0
Ailede Spor Yapan Var Mı?		
Evet	226	46,9
Hayır	256	53,1
Çalışırken Ücret Beklentisi		
3000 Ve Altı	66	13,7
3001 - 6000	329	68,3
6000 Üzeri	87	18,0
Üniversitede Kariyer Araştırma Merkezi Olduğunu Bilme Durumu		
Evet	68	14,1
Hayır	414	85,9
Ailede Kariyer Planına Yakın Birilerinin Varlığı		
Evet	213	44,2
Hayır	269	55,8
Kariyer Planıyla İlgili Herhangi Sempozyuma Katılma Durumu		
Evet	158	32,8
Hayır	324	67,2
Okulda Kariyer Planlaması Dersi Alma Durumu		
Evet	61	12,7
Hayır	421	87,3

Öğrenciler cinsiyete göre 160'ı (%33,2) kadın, 322'si (%66,8) erkek olarak dağılmaktadır. Öğrenciler medeni duruma göre 16'sı (%3,3) evli, 466'sı (%96,7) bekar olarak dağılmaktadır. Öğrenciler bölüme göre 135'i (%28,0) beden eğitimi ve spor öğretmenliği, 280'i (%58,1) spor yöneticiliği, 67'si (%13,9) antrenörlük olarak dağılmaktadır. Öğrenciler sınıfa göre 147'si (%30,5) 1, 162'si (%33,6) 2, 77'si (%16,0) 3, 96'sı (%19,9) 4 olarak dağılmaktadır. Öğrenciler anne eğitim düzeyine göre 212'si (%44,0) okur yazar değil, 133'ü (%27,6) ilkokul, 62'si (%12,9) ortaokul, 32'si (%6,6) lise, 43'ü (%8,9) önlisans ve üzeri olarak dağılmaktadır. Öğrenciler baba eğitim düzeyine göre 69'u (%14,3) okur yazar değil, 143'ü (%29,7) ilkokul, 95'i (%19,7) ortaokul, 120'si (%24,9) lise, 55'i (%11,4) önlisans ve üzeri olarak dağılmaktadır. Öğrenciler lisanslı olarak spor yapma durumuna göre 294'ü (%61,0) evet, 188'i (%39,0) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler ailede spor yapan olması durumuna göre 226'sı (%46,9) evet, 256'sı (%53,1) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler çalışırken ücret beklentisi göre 66'sı (%13,7) 3000 ve altı, 329'u (%68,3) 3001-6000, 87'si (%18,0) 6000 üzeri olarak dağılmaktadır. Öğrenciler üniversitede kariyer araştırma merkezi olduğunu bilime durumuna göre 68'i (%14,1) evet, 414'ü (%85,9) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler ailede kariyer planına yakın birilerinin varlığına göre 213'ü (%44,2) evet, 269'u (%55,8) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılma durumu göre 158'i (%32,8) evet, 324'ü (%67,2) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler okulda kariyer planlaması dersi alma durumu göre 61'i (%12,7) evet, 421'i (%87,3) hayır olarak dağılmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracının ilk bölümünde, araştırmacı tarafından oluşturulan katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilerin kariyer planlamalarını ölçmek amacıyla Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilen "Spor Bilimlerinde Okuyan Öğrencilerin Kariyer Planlaması Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek "Kariyer Farkındalığı" 9 madde, "Mesleki Farkındalık" 4 madde, "Kariyere Yönelik İnanç" 4 madde, "Seçimin Doğruluğu" 3 madde, "Eğitimin Yeterliliği" 3 madde olmak üzere 5 alt boyut ve toplamda 23 maddeden oluşmaktadır. Ölçek "Tamamen Katılıyorum", "katılıyorum", "kararsızım", "katılmıyorum" ve "hiç katılmıyorum" arasında değişen 5'li Likert tipi bir ölçektir.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Verilerin çözümlenmesi aşamasında SPSS.22 programı kullanılmış olup, kariyer planlaması ölçeği ile değişkenler arasında ortalama puanlar açısından farklılıkların olup olmadığı ortaya koyulmuştur. Tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla yapılmış olan normallik testi sonucunda (Büyüköztürk, 2017), verilerin normal dağılım özelliğine sahip olmalarından dolayı parametrik testlerden İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır. Analizlerde güven aralığı %95 (anlamlılık düzeyi 0,05 p<0,05) olarak belirlenmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha korelasyon katsayısının 0,847 olduğu tespit edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan öğrenciler ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 4. Kariyer Planlaması Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Max.	Alpha
Kariyer Farkındalığı	482	4,095	0,612	1,670	5,000	0,806
Mesleki Farkındalık	482	4,065	0,745	1,000	5,000	0,888
Kariyere Yönelik İnanç	482	4,123	0,740	1,000	5,000	0,869
Seçimin Doğruluğu	482	3,786	0,764	1,000	5,000	0,892
Eğitimin Yeterliliği	482	3,186	0,976	1,000	5,000	0,873
Kariyer Planlaması Genel	482	3,936	0,530	1,700	5,000	0,878

Öğrencilerin “kariyer farkındalığı” ortalaması yüksek $4,095 \pm 0,612$ (Min=1.67; Maks=5), “mesleki farkındalık” ortalaması yüksek $4,065 \pm 0,745$ (Min=1; Maks=5), “kariyere yönelik inanç” ortalaması yüksek $4,123 \pm 0,740$ (Min=1; Maks=5), “seçimin doğruluğu” ortalaması yüksek $3,786 \pm 0,764$ (Min=1; Maks=5), “eğitimin yeterliliği” ortalaması orta $3,186 \pm 0,976$ (Min=1; Maks=5), “kariyer planlaması genel” ortalaması yüksek $3,936 \pm 0,530$ (Min=1.7; Maks=5), olarak saptanmıştır.

Tablo 3. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Demografik Özellikler	n	Kariyer Farkındalığı	Mesleki Farkındalık	Kariyere Yönelik İnanç	Seçimin Doğruluğu	Eğitimin Yeterliliği	Kariyer Planlaması Genel
Cinsiyet		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Kadın	160	4,12±0,65	4,01±0,84	4,06±0,87	3,72±0,86	3,02±0,98	3,89±0,58
Erkek	322	4,08±0,59	4,09±0,69	4,15±0,66	3,82±0,71	3,27±0,96	3,96±0,50
t=		0,642	-1,218	-1,308	-1,370	-2,670	-1,219
p=		0,521	0,256	0,233	0,200	0,008	0,223

Cinsiyet değişkenine göre; kadınların eğitimin yeterliliği puanları ($x=3,02$), erkeklerin eğitimin yeterliliği puanlarından ($x=3,27$) düşük bulunmuştur ($t=-2,670$; $p=0,008 < 0,05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, kariyer planlaması genel puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p > 0,05$).

Tablo 4. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Medeni Durum Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Medeni Durum		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evli	16	4,12±0,56	3,98±1,00	4,13±0,48	3,75±0,59	3,29±0,83	3,94±0,50
Bekar	466	4,09±0,61	4,07±0,74	4,12±0,75	3,79±0,77	3,18±0,98	3,94±0,53
t=		0,155	-0,439	0,009	-0,193	0,440	0,034
p=		0,877	0,661	0,993	0,847	0,660	0,973

Medeni durum değişkenine göre; Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 5. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Bölüm Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Bölüm	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği	135	4,03±0,62	4,01±0,78	4,03±0,86	3,88±0,75	3,47±0,88	3,93±0,56
Spor Yöneticiliği	280	4,12±0,61	4,08±0,75	4,17±0,71	3,67±0,79	3,00±1,00	3,92±0,53
Antrenörlük	67	4,14±0,61	4,09±0,67	4,12±0,61	4,08±0,56	3,39±0,88	4,02±0,46
F=		1,195	0,488	1,614	9,805	12,557	1,054
p=		0,304	0,614	0,200	0,000	0,000	0,349
PostHoc=					1 > 2, 3 > 2 ($p<0.05$)	1 > 2, 3 > 2 ($p<0.05$)	

Bölüm değişkenine göre; Öğrencilerin seçimin doğruluğu puanları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=9,805$; $p=0<0.05$). Farkın nedeni Bölüm beden eğitimi ve spor öğretmenliği olanların seçimin doğruluğu puanlarının bölüm spor yöneticiliği olanların seçimin doğruluğu puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Bölüm antrenörlük olanların seçimin doğruluğu puanlarının bölüm spor yöneticiliği olanların seçimin doğruluğu puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$).

Öğrencilerin eğitimin yeterliliği puanları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=12,557$; $p=0<0.05$). Farkın nedeni Bölüm beden eğitimi ve spor öğretmenliği olanların eğitimin yeterliliği puanlarının bölüm spor yöneticiliği olanların eğitimin yeterliliği puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Bölüm antrenörlük olanların eğitimin yeterliliği puanlarının bölüm spor yöneticiliği olanların eğitimin yeterliliği puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$).

Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, kariyer planlaması genel puanları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 6. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Sınıf	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
1	147	4,12±0,58	4,04±0,70	4,12±0,78	3,78±0,79	3,13±0,91	3,93±0,51
2	162	4,04±0,61	3,98±0,79	4,02±0,77	3,78±0,75	3,12±0,99	3,87±0,52
3	77	4,01±0,70	4,04±0,81	4,14±0,68	3,74±0,80	3,26±0,96	3,90±0,58
4	96	4,21±0,57	4,26±0,64	4,29±0,64	3,85±0,73	3,32±1,06	4,07±0,52
F=		2,218	2,911	2,706	0,377	1,181	2,954
p=		0,085	0,034	0,045	0,770	0,317	0,032
PostHoc=		4 > 1, 4 > 2, 4 > 3 ($p<0.05$)		4 > 2 ($p<0.05$)		4 > 1, 4 > 2, 4 > 3 ($p<0.05$)	

Sınıf değişkenine göre; Öğrencilerin mesleki farkındalık puanları sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=2,911$; $p=0.034<0.05$). Farkın nedeni Sınıf 4 olanların mesleki farkındalık puanlarının sınıf 1

olanların mesleki farkındalık puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Sınıf 4 olanların mesleki farkındalık puanlarının sınıf 2 olanların mesleki farkındalık puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Sınıf 4 olanların mesleki farkındalık puanlarının sınıf 3 olanların mesleki farkındalık puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Öğrencilerin kariyere yönelik inanç puanları sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir($F=2,706$; $p=0.045<0.05$). Farkın nedeni Sınıf 4 olanların kariyere yönelik inanç puanlarının sınıf 2 olanların kariyere yönelik inanç puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Öğrencilerin kariyer planlaması genel puanları sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir($F=2,954$; $p=0.032<0.05$). Farkın nedeni Sınıf 4 olanların kariyer planlaması genel puanlarının sınıf 1 olanların kariyer planlaması genel puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Sınıf 4 olanların kariyer planlaması genel puanlarının sınıf 2 olanların kariyer planlaması genel puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Sınıf 4 olanların kariyer planlaması genel puanlarının sınıf 3 olanların kariyer planlaması genel puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği puanları sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 7. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Anne Eğitim Düzeyi	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Okur Yazar Değil	212 4,13±0,58	4,10±0,72	4,16±0,72	3,81±0,71	3,13±0,93	3,96±0,50
İlkokul	133 4,08±0,62	4,08±0,75	4,14±0,69	3,76±0,75	3,17±1,04	3,93±0,53
Ortaokul	62 4,15±0,56	4,16±0,62	4,19±0,78	3,76±0,81	3,21±0,99	3,98±0,49
Lise	32 3,99±0,63	3,88±0,88	4,17±0,54	3,83±0,69	3,49±0,86	3,91±0,50
Önlisans Ve Üzeri	43 3,98±0,78	3,85±0,87	3,78±0,95	3,75±1,03	3,24±1,06	3,80±0,71
F=	0,931	1,771	2,631	0,143	0,987	0,952
p=	0,446	0,133	0,034	0,966	0,414	0,434
PostHoc=	1 > 5, 2 > 5, 3 > 5, 4 > 5 ($p<0.05$)					

Anne eğitim düzeyi değişkenine göre; Öğrencilerin kariyere yönelik inanç puanları anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir($F=2,631$; $p=0.034<0.05$). Farkın nedeni Anne eğitim düzeyi okuryazar değil olanların kariyere yönelik inanç puanlarının anne eğitim düzeyi ön lisans ve üzeri olanların kariyere yönelik inanç puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Anne eğitim düzeyi ilkokul olanların kariyere yönelik inanç puanlarının anne eğitim düzeyi ön lisans ve üzeri olanların kariyere yönelik inanç puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Anne eğitim düzeyi ortaokul olanların kariyere yönelik inanç puanlarının anne eğitim düzeyi ön lisans ve üzeri olanların kariyere yönelik inanç puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Anne eğitim düzeyi lise olanların kariyere yönelik inanç puanlarının anne eğitim düzeyi ön lisans ve üzeri olanların kariyere yönelik inanç puanlarından yüksek olmasıdır($p<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 8. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Baba Eğitim Düzeyi	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Okur Yazar Değil	69 4,08±0,63	4,07±0,70	4,27±0,62	3,85±0,77	3,24±0,96	3,97±0,47
İlkokul	143 4,07±0,64	4,05±0,81	4,08±0,81	3,76±0,71	3,09±0,98	3,90±0,59
Ortaokul	95 4,14±0,58	4,12±0,66	4,01±0,81	3,78±0,81	3,15±0,95	3,94±0,50

Lise	120	4,12±0,56	4,02±0,74	4,18±0,65	3,76±0,74	3,20±0,97	3,95±0,48
Önlisans Ve Üzeri	55	4,04±0,69	4,10±0,79	4,11±0,73	3,84±0,87	3,41±1,02	3,95±0,61
F=		0,362	0,275	1,550	0,230	1,133	0,254
p=		0,836	0,894	0,187	0,921	0,340	0,907

Baba eğitim düzeyi değişkenine göre; Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları baba eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 9. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Lisanslı Olarak Spor Yapma Durumu Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Lisanslı Olarak Spor Yapma Durumu	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	294	4,13±0,60	4,11±0,73	4,15±0,72	3,84±0,76	3,27±0,95
Hayır	188	4,04±0,63	3,99±0,77	4,07±0,77	3,71±0,76	3,06±1,01
t=		1,447	1,657	1,163	1,858	2,370
p=		0,148	0,098	0,246	0,064	0,018

Lisanslı olarak spor yapma durumu değişkenine göre; Lisanslı olarak spor yapanların eğitimin yeterliliği puanları ($x=3,27$), lisanslı olarak spor yapmayanların eğitimin yeterliliği puanlarından ($x=3,06$) yüksek bulunmuştur($t=2,370$; $p=0.018<0.05$). Lisanslı olarak spor yapanların kariyer planlaması genel puanları ($x=3,98$), lisanslı olarak spor yapmayanların kariyer planlaması genel puanlarından ($x=3,87$) yüksek bulunmuştur($t=2,263$; $p=0.024<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu puanları lisanslı olarak spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 10. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Ailede Spor Yapma Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Ailede Spor Yapan Var Mı	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	226	4,11±0,64	4,06±0,77	4,17±0,74	3,78±0,80	3,17±1,00
Hayır	256	4,08±0,59	4,07±0,72	4,08±0,74	3,79±0,73	3,20±0,95
t=		0,601	-0,049	1,402	-0,124	-0,409
p=		0,548	0,961	0,162	0,901	0,683

Ailede spor yapanın olması değişkenine göre; Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları ailede spor yapan var mı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 11. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Ücret Beklentisi Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Çalışırken Ücret Beklentisi	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
3000 Ve Altı	66	4,13±0,58	4,15±0,63	4,27±0,59	3,73±0,71	3,19±1,04
3001-6000	329	4,09±0,61	4,07±0,76	4,11±0,76	3,78±0,76	3,14±0,96
6000 Üzeri	87	4,07±0,65	3,97±0,75	4,05±0,75	3,84±0,82	3,36±0,97
F=		0,233	1,211	1,767	0,408	1,857
p=		0,792	0,299	0,172	0,665	0,157

Çalışırken ücret beklentisi değişkenine göre; Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları çalışırken ücret beklentisi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 12. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Kariyer Araştırma Merkezi Olduğunu Bilme Durumu Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Üniversitede Kariyer Araştırma Merkezi Olduğunu Bilme Durumu	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	68 4,15±0,66	4,18±0,71	4,18±0,75	3,94±0,76	3,54±0,85	4,05±0,57
Hayır	414 4,09±0,60	4,05±0,75	4,11±0,74	3,76±0,76	3,13±0,98	3,92±0,52
t=	0,736	1,335	0,726	1,751	3,299	1,953
p=	0,462	0,183	0,468	0,081	0,001	0,051

Üniversitede kariyer araştırma merkezi olduğunu bilime durumu değişkenine göre; Üniversitede kariyer araştırma merkezinin olduğunu bilenlerin eğitimin yeterliliği puanları ($x=3,54$), üniversitede kam olduğunu bilmeyenlerin eğitimin yeterliliği puanlarından ($x=3,13$) yüksek bulunmuştur($t=3,299$; $p=0.001<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, kariyer planlaması genel puanları üniversitede kam olduğunu bilime durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 13. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Ailede Kariyer Planına Yakın Birinin Olması Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Ailede Kariyer Planına Yakın Birilerinin Varlığı	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	213 4,12±0,60	4,08±0,77	4,17±0,74	3,87±0,79	3,25±0,98	3,98±0,52
Hayır	269 4,07±0,62	4,05±0,72	4,09±0,74	3,72±0,74	3,13±0,97	3,90±0,54
t=	0,905	0,485	1,142	2,030	1,353	1,511
p=	0,366	0,628	0,254	0,043	0,177	0,131

Ailede kariyer planına yakın birilerinin varlığı değişkenine göre; Ailede kariyer planına yakın birileri olanların seçimin doğruluğu puanları ($x=3,87$), ailede kariyer planına yakın birileri olmayanların seçimin doğruluğu puanlarından ($x=3,72$) yüksek bulunmuştur($t=2,030$; $p=0.043<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları ailede kariyer planına yakın birilerinin varlığı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 14. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Kariyer Planı İle İlgili Sempozyuma Katılma Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Kariyer Planıyla İlgili Herhangi Sempozyuma Katılma Durumu	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	158 4,14±0,58	4,10±0,74	4,15±0,73	3,94±0,70	3,42±0,92	4,01±0,53
Hayır	324 4,07±0,63	4,05±0,75	4,11±0,75	3,71±0,78	3,07±0,98	3,90±0,53

t=	1,097	0,782	0,458	3,176	3,688	2,273
p=	0,273	0,434	0,647	0,002	0,000	0,023

Kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılma durumu değişkenine göre; Kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılanların seçimin doğruluğu puanları ($x=3,94$), kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılmayanların seçimin doğruluğu puanlarından ($x=3,71$) yüksek bulunmuştur($t=3,176$; $p=0.002<0.05$). Kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılanların eğitimin yeterliliği puanları ($x=3,42$), kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılmayanların eğitimin yeterliliği puanlarından ($x=3,07$) yüksek bulunmuştur($t=3,688$; $p=0<0.05$). Kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılanların kariyer planlaması genel puanları ($x=4,01$), kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılmayanların kariyer planlaması genel puanlarından ($x=3,90$) yüksek bulunmuştur ($t=2,273$; $p=0.023<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç puanları kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılma durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 15. Kariyer Planlaması Alt Boyut Puanlarının Okulda Kariyer Planlaması Dersi Alma Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Okulda Kariyer Planlaması Dersi Alma Durumu	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
Evet	61	4,15±0,50	4,15±0,61	4,25±0,63	3,95±0,58	3,31±1,03	4,03±0,47
Hayır	421	4,09±0,63	4,05±0,76	4,10±0,75	3,76±0,78	3,17±0,97	3,92±0,54
t=		0,820	0,974	1,478	1,804	1,075	1,565
p=		0,413	0,331	0,140	0,026	0,283	0,118

Okulda kariyer planlaması dersi alma durumu değişkenine göre; Okulda kariyer planlaması dersi alanların seçimin doğruluğu puanları ($x=3,95$), okulda kariyer planlaması dersi almayanların seçimin doğruluğu puanlarından ($x=3,76$) yüksek bulunmuştur($t=1,804$; $p=0.026<0.05$). Öğrencilerin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, eğitimin yeterliliği, kariyer planlaması genel puanları okulda kariyer planlaması dersi alma durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

SONUÇ ve TARTIŞMA

Çalışmamızın bulguları doğrultusunda konumuzla ilgili literatür taraması yapılmıştır. Yapılan literatür taraması sonucunda bulgularımıza benzer çalışmalar tartışılmış olup ilişkili bulgular görülmediğinden bazı değişkenler literatür desteği alınmadan yorumlanmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada ele aldığımız kariyer planlaması alt boyutlarının; cinsiyet, sınıf, bölüm, medeni durum, anne ve baba eğitim durumları, lisanslı olarak spor yapma durumu, ailede spor yapan var mı, çalışırken ücret beklentisi, ailede kariyer planına yakın birilerinin olması, okulda kariyer araştırma merkezinin olduğunu bilme, kariyer planlaması dersi alma durumu ve kariyer planlama ile ilgili herhangi bir sempozyuma katılma durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına

baktığımızda; katılımcıların kariyer planlaması alt boyutlarının; medeni durum, baba eğitim durumu, ailede spor yapan var mı değişkenlerine göre farklılaşmaktadır ($p>0,05$). H2;H6;H8 hipotezlerimiz reddedilmiştir.

Ancak cinsiyet değişkeninde eğitimin yeterliliği alt boyutunda erkekler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. H1 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. ($p<0,05$), literatürde kariyer geleceği açısından cinsiyet değişkeninde anlamlı fark olmayan (Kalafat, 2014; Temel ve Nas, 2018; Şahin,2007) ve kadınlar lehine anlamlı farklılık olan (Şeyhanlıoğlu, 2018) çalışmamıza tezat olan bulgular görülmüştür Cinsiyet açısından incelendiğinde kadın ve erkeğin toplum içinde sorumluluk ve rollerinin farklılıklarına bağlı olarak kariyer planlarında da farklılıklar ortaya çıkabileceği yönünde çalışma mevcut olup çalışma bulgumuzla paralellik göstermektedir (Murat Bay, 2017). Kadınların sosyal hayatta daha az var olmaları ve sorumluluklarının erkeklere göre daha fazla olması nedeniyle gerek iş hayatında gerekse de eğitim hayatında birtakım güçlükler yaşayabilirler. Dolayısıyla çalışma bulgumuzun beklenen bir durum olduğunu söyleyebiliriz.

Diğer bir bulgumuzda da kariyer planlaması alt boyutlarından seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyanların lehine anlamlı farklılık görülmüştür. H3 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Günümüzde üniversiteden mezun olunduktan sonra iş kaygısı yaşayan bireylerin çoğunlukta olması göz önüne alındığında, spor yöneticiliği ve antrenörlük eğitimi alan öğrenciler formasyon alabilmekte kendi mesleklerinin dışında öğretmenlik veya başka mesleklerde yapmayı düşünmektedirler. Fakat beden eğitimi öğretmenliği bölümünü tercih edenler genellikle öğretmen olmak için eğitim almaktadırlar. Diğer taraftan spor yöneticiliği okuyanların formasyona yönelmeleri, kendi alan derslerinden uzaklaşmalarına eğitimin yeterliliği konusunda eksiklik yaşamalarına sebep olduğu kanaatindeyiz. Dolayısıyla seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği alt boyutlarında böyle bir farkın çıkması beklenen bir durumdur. Ancak Uğraş'ın (2018) yapmış olduğu "beden eğitimi öğretmenleri kendilerini hangi konuda yetersiz hissediyor" adlı çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları lisans eğitiminin yetersiz oluşuyla ilgi yorumlanan çalışma mevcut olup, bulgumuza tezat olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç puanları 4. Sınıfta okuyanlar lehine anlamlı bulunmuştur. H4 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Öğrenciler kariyerin başında bölümlerini tercih etme nedenleri bu bölümleri sevmeleri, sporculuk geçmişlerinin olması olabilir. Fakat bu bölümlerden ders almaya başladıklarında ve sınıf atladıkça bölümleri ve meslekleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilmekte ve mesleklerine ulaşabilmeleri için izleyecekleri yolun daha fazla farkında olabilmektedirler. Dolayısıyla dördüncü sınıfta okuyanlar lehine anlamlı farkın çıkması beklenen bir durumdur.

Öğrencilerin kariyere yönelik inançları anne eğitim durumun okuryazar olmayanlar ve ilkokul olanlar lehine farklılık göstermiştir. H5 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Annelerin ev içindeki sorumlulukları daha fazla üstlenmeleri çocuklara rol model olabilmektedir. Her ne kadar eğitim seviyesi yüksek olunca çocuğunda bundan olumlu yönde etkileneneceği düşünülse de annenin eğitim seviyesinin düşük olması durumunda çocukların bazı zorlukları görebilmesine olanak sağlayabilir ve daha fazla kariyere odaklanmalarına neden olabilir.

Çalışmamızda baba eğitim durumunun öğrencilerin kariyer planlamasında farklılık göstermemesi yorumumuzu destekler niteliktedir. Fakat yapılan bir araştırma da baba öğrenim durumu değişkenine göre kariyer iyimserliği boyutunda ilkokul mezunu olan öğrencilerin ortaokul ve lise mezunu olanlara göre oldukça kariyerleri konusunda iyimser oldukları sonucu ortaya çıkmış ve nedeninin ilkokul mezunu olan babaların meslekle ilgili tüm inisiyatifleri çocuklarına bırakması, babanın eğitim seviyesi ile ilişkili olan ekonomik sıkıntıların çocuğu daha iyi bir kariyere teşvik etmesi öğrencide daha fazla güvene ve çalışmaya sevk ediyor olması bu durumun sebebi olarak açıklamışlardır (Temel ve Nas, 2018).

Eğitimin yeterliliği alt boyutunda, lisanslı olarak spor yapanlar lehine farklılık görülmüştür. H7 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Olimpiyat sporcularıyla yapılan bir araştırmada sporcuların spor yaptıkları ve spordan ciddi kazanımlar elde ettikleri zaman kariyerlerinin doruklarında olduğu sonucu (Bingöl, 2011) ve başka bir çalışmada spor yapan öğrencilerin spor yapmayanlara oranla genel kariyer gelecek düzeylerinin yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmış olup (Temel ve Nas, 2018) çalışma bulgumuza paralellik gösterdiği söylenebilir. Diğer taraftan sporun bedensel ve ruhsal gelişimi desteklediği göz önüne alındığında bedensel ve zihinsel olarak doyuma ulaşmış öğrencilerin aldıkları eğitimden de memnun olabilecekleri düşünülebilir.

Eğitimin yeterliliği alt boyutunda, üniversitede kariyer araştırma merkezinin olduğunu bilenler lehine anlamlı farklılık görülmüştür. H10 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin kariyer araştırma merkezlerinin varlığından haberdar olmaları bölümleri hakkında daha fazla bilgiye ulaşmalarına olanak sağlayabilmektedir. Kariyer planlaması öz yeterlilik, kişilik ve hedeflerle ilişkili olduğu (Rogers ve ark. 2008) göz önüne alındığında bölümleri hakkında bilgi sahibi olan öğrenciler bölümlerinden aldıkları eğitiminde yeterliliğine inanabilmektedir.

Seçimin doğruluğu alt boyutunda ailede kariyer planına yakın birilerinin olması lehine anlamlı farklılık görülmüştür. H11 hipotezimiz kısmen kabul edilmiştir. Kariyer hedefine ulaşmada motivasyon unsuru önemli görülmektedir. Öğrencilerin ailesinde bu bölümlerden mezun olan veya okuyanların yer alması mesleğine ulaşmadaki motivasyonunu arttırabilir ve doğru seçim yaptıklarını düşünmelerine sebep olabilir. Ailenin ve arkadaşlarının olduğu gibi yakın kişilerarası ilişkiler, ergenlerde dahi kariyer gelişim süreci için çok önemlidir (Bardrick ve ark. 2004).

Seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği alt boyutlarında kariyer planıyla ilgili herhangi sempozyuma katılanlar ve seçimin doğruluğu alt boyutunda okulda kariyer planlaması dersi alanlar lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. H12; H13 hipotezlerimiz kısmen kabul edilmiştir. Öğrenciler, üniversite tercih dönemlerinde bölüm bilgilendirme toplantılarından genellikle olumlu yönde etkilenmektedirler (Alkan, 2014). Literatürde lise öğrencileriyle yapılan bir araştırmada, öğrencilere profesyonel rehberlik ve yönlendirmelerle kariyer planlamasının önemli olduğu vurgulanmıştır (Witko ve ark, 2005). Dolayısıyla ileride olmak istedikleri meslekleri ile ilgili sempozyumlara katılmaları meslekleri hakkında daha fazla bilgi edinmelerine olanak sağlayarak aldıkları eğitimin yeterli olduğunu görebilmektedirler. Diğer taraftan kariyer yönetimi ve kariyer planlaması gibi derslerin

üniversitelerde öğrencilere ders olarak verilmesi öncelikle öğrencilerin kendilerini tanımalarına ve mesleklerini yapabilecek potansiyellerinin olduğunu farkına varmalarına imkân vermektedir. Yapılan bir araştırma sonucunda iş arayışının yeniden iş bulma üzerindeki olumlu etkilerini yinelemekle birlikte, işsizlik sırasında kariyer planlaması ve araştırmasının bu işsizliğin kalitesini sağlama konusundaki önemini de ortaya koymaktadır (Zikic and Klehe, 2006).

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileriyle yapılan kariyer planlaması çalışmalarının olmaması çalışmamızın özgün değerini ortaya koymaktadır. Ayrıca ele aldığımız değişkenlere bakıldığında özellikle okulda kariyer planlaması dersinin alınması, kariyer planlaması ile ilgili kurs/sempozyumlara katılma durumları ya da ailede kariyer planına yakın birisinin olma durumları bireylerin kariyer planlarını etkileyebileceği düşüncesiyle ele alınmıştır. Bundan sonra yapılacak yeni çalışmalar da farklı bölgedeki örneklem gruplarıyla yapılarak sonuçların ortaya koyulması beden eğitimi spor yüksekokullarında kariyer planlaması derslerinin verilmesinin ya da kurs/sempozyumlarının verilmesinin önünü açacaktır. Dolayısıyla bireylerin kariyerlerini doğru seçmesiyle çalışma hayatına başladıkları zaman kendinden emin, işini iyi yapan, performansı yüksek olarak hayatlarını idame ettirecekleri söylenebilir.

ÖNERİLER

Benzer bir çalışmanın farklı örnek gruplarla yapılması önerilmektedir. Ayrıca, farklı bölgelerdeki ve lise düzeyindeki öğrencilere de yapılması önerilir.

ETİK METNİ

“Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Bu makale Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin gönüllü olarak çalışmaya katılımı ile hazırlanmıştır. Çalışmanın hazırlanmasında herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından finansal destek sağlanmamıştır. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir.”

KAYNAKÇA

- Alkan, N. (2014). Üniversite Adaylarının Bölüm Tercihleri: Bir Kariyer Araştırma Yöntemi Olarak Bölüm Tanımları, *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 5 (41), 61-74
- Bardick, A.D., Bernes, K.B., Magnusson, K.C. ve Witko, K.D. (2004). Junior High Career Planning: What Students Want, *Canadian Journal of Counselling*, 38(2). 104-117.
- Bingöl, H. (2011). *Olimpiyatlarda Derece Yapan Türk Sporcularının Kariyer Planlama Profillerinin Belirlenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Pegem Akademi. Ankara. 178-180.
- Can, H. (1991). *Organizasyon ve Yönetim*, Ankara: Adım Yayıncılık, 225.

- Çakto, P. ve Görgüt, İ. (2019). Beden Eğitimi Ve Spor Eğitimi Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Süreçlerinin İncelenmesi. *International Sport Science Student Studies*, 1(1), 69-80.
- Çetin Gündüz, H. ve Yılmaz, F. (2016). Lise Öğrencilerinin Kariyer Kaygılarını Belirlemeye Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3): 1008-1022.
- Eroğlu, E. (2019). *Türkiye’de Spor Yönetimi*, Türkeri, C. (Ed). *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimlerinin Temelleri*. Akademisyen Yayınevi, Ankara, 91-103.
- Kalafat, T. (2014). *Kariyer Geleceği Algısını Etkileyen Kişisel Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Model Çalışması*. Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kavas, A.B. (2012). Kariyer Karar Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması, *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 4 (38), 159-168.
- Kızılet, T. (2018). *Drama Ve Diksiyon Öğretiminin Spor Eğitimcisi Adayı Öğrencilerin Mesleki Yeterliliklerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Lally, P.S. ve Kerr, G.A. (2005). The Career Planning, Athletic Identity, and Student Role Identity of Intercollegiate Student Athletes, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76:3, 275-285.
- Murat Bay, S. (2017). *Kariyer Planlamasının Birey Ve Kurum Açısından Önemi*, Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- Özsoy, O. (2004). *Değişen İş Dünyasında Meslek Seçimi: Geleceğin Meslekleri*. (2. Baskı). İstanbul: Hayat Yayıncılık. 105-107.
- Rogers, M.E., Creed, P.A. ve Glendon, I. (2008). The role of personality in adolescent career planning and exploration: A social cognitive perspective, *Journal of Vocational Behavior*, 73 (1), 132-142.
- Sarı, S. V., Yazıcı, H. ve Şahin, M. (2017). Kariyer Araştırma Öz-Yeterliliği Ölçeği-Türkçe (KAÖYÖ-T): *Türkçeye Uyarlama Çalışması*, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1725-1728.
- Şahin, F. (2007). *Eğitim Örgütlerinde Öğretmenlerin Kişisel Kariyer Planlaması Ve Tükenmişlik Düzeyleri İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Yedi Tepe Üniversitesi, İstanbul.
- Şenyüzlü, E. (2013). *Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Saldırgan Davranışlar Üzerine Etkilerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Şeyhanlıoğlu, H.Ö. (2018). *Bireysel Kariyer Planlaması Ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki: Turizm Çalışanları Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Temel, V. ve Nas, K. (2018). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Geleceği Algı Düzeylerinin İncelenmesi, *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)*, 2018, 5(3),35-45.
- Uğraş, S. (2018). Beden Eğitimi Öğretmenleri Kendilerini Hangi Konuda Yetersiz Hissediyor?. *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1). 1-16.
- Witko, K.D, Bernes, K.B., Magnusson, K.C. ve Bardick, A.D. (2005). Senior high school career planning: what students want, *Journal of Educational Enquiry*, 6(1), 34-49.

Yavuz Eroğlu, S. ve Eroğlu, E. (2020). Career Planning Scale of Students Studied in Sports Sciences (CPS): Validity and Reliability Study. Yayın Aşamasında. Erişim Adresi: http://ijpe.ejournal.gen.tr/yazar/makale_bilgi/1808.

Yaylacı, Ö.G. (2006). *Kariyer Yaşamında Duygusal Zeka Ve İletişim Yeteneği*, İstanbul: Hayat Yayınları. 191.

Zikic, J. ve Klehe, U.C. (2006). Job Loss as a Blessing İn Disguise: The role of career exploration and career planning in predicting reemployment quality, *Journal of Vocational Behavior* 69 (3), 391-409.